

Jak se nám ztratil

Zlatý rekord

Torzo současného zahradnictví v květnu 2013, před výstavbou Penny Marketu (Foto Vojtěch Káňa)

Za 2. světové války byly v Brumově postaveny „německé baráky“ pro finance, kteří hlídali nově vzniklou hranici. Nastěhovali se tady s celými rodinami a s sebou přivezli, mimo jiné, i semínka odrůdy hlávkového salátu „Zlatý rekord“, který pěstovali v pařeništích.

Brumovský panský zahradník Walter Šťastný, který v té době sloužil u hraběnky, tato semínka získal a rozvinul pěstování

salátu v zahradnictví, které bylo v místech dnešního průmyslového areálu MEZ.

Pěstírna

Po válce odešli Němci, hraběnka, všechno bylo zestátněno, ale pan Šťastný pokračoval v pěstování salátu. V polovině padesátých let bylo v Brumově, v místech dnešního Penny Marketu, postaveno nové, moderní, vytápěné zahradnictví. Pan Šťastný se přesouvá do nových prostor a společně s ním i Zlatý rekord.

V tomto období, po získání výučního listu zahradníka, Vojtěch Káňa (můj tatínek) nastupuje k panu Šťastnému nejprve do staré zahrady a po návratu ze základní vojenské služby v roce 1958 už do zahradnictví nového. Pěstují květiny, zeleninu, hlávkový salát. Zahradnictví prožívá velký boom. V šedesátých letech se podaří prostřednictvím Zeleniny ve Valašských Kloboukách zajistit vývoz hlávkového salátu Zlatý rekord až do Vídně.

Salát vysévali na konci roku „mezi svátkama“ a pěstovali jej na koňském hnoji. Při sklizni (jedná se o skleníkovou, ranou odrůdu) vyřezávali salát večer před expedicí tak, aby brzy ráno mohl plně naložený kamion uždět k Vídni, kde se křehké hlávky salátu ocitly na pultech již během dopoledne.

Do Návojně

Postupně však sláva zahradnictví upadá. Pan Šťastný odchází do důchodu a můj tatínek v roce 1969 na jiné pracovní

místo. S sebou si odnáší tradici pěstování hlávkového salátu. V domácích podmínkách v Návojně pokračuje v zahradničení ve svém volném čase. Každý rok vysévá semínka, která se promění v křehounké hlávky výborného salátu. Několik hlávek nechá na semeno, a tak zajistí pokračování na příští rok. Nepřestal ani s odchodem do důchodu a pokračuje až do dnešního dne.

A tak tu máme po 70 letech salát, který je už možná v Evropě zapomenutý. Salát, který je křehký, výtečný a po celá dlouhá desetiletí s ničím nezkřížený, zachovaný ve své původní ryzosti tak, jak jej přivezli obyvatelé Německé říše. Snažím se jej nabídnout pro další využití, pro vědecké účely, ale zdá se, že marně.

Pražská firma Sempra se již šlechtění hlávkových salátů nevěnuje. Paní u telefonu je patrně znechucená již z toho, že ji někdo volá a ona musí zvednout telefon. Ve firmě Semo Smržice jsou výrazně vlivnější, ale moc nadějí na využití mi nedávají. A tak toto „rodinné stříbro“ asi zůstane zapomenuto, skončí jedna epizoda rzyí rostliny.

Vojtěch Káňa
Brumov-Bylnice

Ing. Vojtěch Káňa (*1964) prožil mládí na Závřší v Návojně. Živí se celý život strojařinou. Zajímá se o historii, zvláště rodného kraje. Kronikař, píše a toulá se po rodném kraji a okolí.

Semínka salátu byla do Semo Smržice, na základě předchozí telefonické domluvy, odeslána dne 28. 2. 2014 za účelem posouzení možného dalšího využití.

Dne 23. 3. 2015 (za rok!) přišla odpověď tohoto znění:

Pane Kaňo,

nemám bohužel dobrou zprávu. Osivo se někde ztratilo a pokus se neuskutečnil. Pátrali jsme a nenašli. Omlouvám se.

Zlatý rekord (Foto Vojtěch Káňa)

Centrum Veronica Hostětín

- 3.–5. června: **Potravinová soběstačnost** – víkendový seminář a workshop, lektorka: Ale na Suchánková ze sdružení PermaNet.
- 11.–12. června: **Víkend otevřených zahrad**, v neděli **Zahradní slavnost** – exkurze Zahradou smyslů, naučná stezka, zahradní poradenství.
- 24.–28. srpna: **Dovolená v kraji Žitkovských bohyní** – vycházky, exkurze, poznávání, tvoření...
- 29. srpna – 4. září: **Letní škola soběstačnosti** – škola pro zájemce o dosažení alespoň částečné soběstačnosti v zásobování potravinami, vodou a energií.
- 25. září: **Jablečná slavnost** – tradiční oslava jablek, řemesel a kultury. Staňte se dobrovolníky, kdy zařijete slavnost jinak a nahlédnete do zákulisí příprav. <http://hostetin.veronica.cz/stante-se-dobrovolniky-na-jablecne-slavnosti-2016>
- 6.–10. října: **Dovolená v kraji Žitkovských bohyní** (viz 24.–28. srpna).

Centrum dále nabízí výlety do krajiny s průvodcem – na Žitkovou či na hady Bílých Karpat. Bližší informace: www.hostetin.veronica.cz.